
 Luister naar
06:34

Advertentie

Enquêtecommissie Limburg onderzoekt grondtransacties

Limburgse onroerendgoedtransacties Een grondtransactie tussen een baggerbedrijf en Limburg roept nieuwe vraagtekens op over de rol van ex-gedeputeerde Ger Koopmans (CDA). Mogelijk is er sprake van belangenverstrengeling.

Joep Dohmen 31 oktober 2021 Leestijd 3 minuten

Aan de overkant van de Maas bij Grubbenvorst ligt een stuk grond van baggerbedrijf Teunesen.

Foto Flip Franssen

De Limburgse enquêtecommissie die zich buigt over mogelijke belangenverstrengelingen van voormalig gedeputeerde Ger Koopmans (CDA) onderzoekt onroerendgoedtransacties tussen de provincie en baggerbedrijven. Het gaat om ondernemingen gelieerd aan Terraq. Bij dit baggerbedrijf had Koopmans jarenlang een bijbaan als commissaris.

De enquêtecommissie werd vorig jaar geïnstalleerd na een publicatie van NRC over de bemoeienis van Koopmans met een hoogwaterproject, waarbij Terraq belangen had. Aan de gesprekken in Gedeputeerde Staten (GS) over dat project deed Koopmans mee, wat in strijd was met de provinciale gedragscode. Koopmans en de andere leden van het college van GS traden in april af vanwege meerdere integriteitsaffaires.

Vorige maand maakte de enquêtecommissie bekend dat het feitenonderzoek langer duurt dan gepland. Het lukt KPMG Forensic niet het onderzoek naar onder meer de transacties eind november af te ronden. De verwachting is nu dat het eindverslag van de commissie begin volgend jaar verschijnt, aldus een woordvoerder.

Onderzoek van NRC leert dat bij de transacties tussen provincie en het conglomeraat van bedrijven rond Terraq één transactie eruit springt.

De provincie onderhandelde in 2016 met Teunesen

Zand en Grint, een bedrijf uit het conglomeraat. De provincie wilde van Teunesen ruim 40 hectare grond kopen voor een gebiedsontwikkeling tussen twee Maasdorpen, Ooijen en Wanssum. Om de grond van Teunesen in bezit te krijgen, had de provincie kunnen onteigenen, maar dat gebeurde niet.

In plaats daarvan bood de provincie de baggeraar „vervangende grond” aan, staat in een GS-nota. Het gaat om dertien percelen in Grubbenvorst en Lottum, iets zuidelijker langs de Maas. In de toekomst kunnen daar miljoenen kubieke meters zand gewonnen worden. Teunesen en Terraq hadden daar al grond, en hoe meer grond, hoe sterker de positie van de baggeraar om de ontgronding zelf te kunnen uitvoeren.

Natuur geschrapt

De provincie had de percelen in Grubbenvorst en Lottum in 2014 gekregen van het ministerie van Landbouw om er natuur te ontwikkelen. Voorafgaand aan de onderhandse verkoop aan de baggeraar schrapten GS de natuurontwikkelingsstatus voor het merendeel van de grond. Volgens de provincie was dat een gevolg van de bezuinigingen op natuur door toenmalig staatssecretaris Henk Bleker (Natuur, CDA).

Uit documenten die de provincie op verzoek van NRC openbaar gemaakt heeft, blijkt dat in maart 2017 de provincie de waarde van de percelen liet bepalen. Gedeputeerde Koopmans was op dat moment nog commissaris bij Terraq. Toen in 2018 de leveringsakte bij de notaris passeerde, was hij dat niet meer. De verkoop werd op 17 april 2018 beklonken in een vertrouwelijk besluit van GS, met als portefeuillehouders Koopmans en Hubert Mackus (CDA). Aan de beraadslaging en de stemming deed Koopmans mee, zegt de provincie.

Nadat de provincie de percelen geleverd had aan Teunesen, verkocht die ze door aan twee ondernemingen - Maasweerd Grubbenvorst en Lottummerwaard - waarvan Terraq en Teunesen eigenaar zijn. Zo kwam de provinciegrond bij het bedrijf terecht waar Koopmans tot 19 oktober 2017 commissaris was.

De dubbele transactie was lucratief voor de baggeraar. Voor de percelen met een natuurbestemming in Ooijen-Wanssum betaalde de provincie aan de baggeraar 7,50 euro per vierkante meter. Wijzigd de provincie binnen 25 jaar de bestemming, dan moet er nog een nabetaling plaatsvinden. En de winrechten voor het zand in de ondergrond bleven bij Teunesen.

Op zijn beurt hoefde Teunesen voor de zandwinlocaties in Grubbenvorst en Lottum slechts 5,09 euro per vierkante meter te betalen. Teunesen kreeg hier de complete winrechten: de provincie zag af van opbrengsten uit toekomstige zandwinning, en legde evenmin vast dat bij een ontgronding nog een nabetaling moet volgen. Zo kreeg de baggeraar het zand in de ondergrond er gratis bij. Als kers op de taart betaalde de provincie nog 1,5 miljoen euro aan de baggeraar, onder meer op onkosten- en schadevergoedingen.

Dat Teunesen een bijzondere behandeling van de provincie kreeg, blijkt ook als de transactie in Ooijen-Wanssum vergeleken wordt met een andere aankoop van de provincie in dat gebied. Baggeraar Smals verkocht in 2016 aan de provincie 46 hectare voor een lager bedrag per vierkante meter, met minder aantrekkelijke voorwaarden en kreeg geen vervangende grond.

Staatsbosbeheer verkocht niet

Het contract tussen Teunesen en de provincie bevat nog een opmerkelijke passage. De baggeraar wilde ook de grond van Staatsbosbeheer in Grubbenvorst en Lottum hebben. De provincie ging een „inspanningsverplichting” aan om namens de baggeraar met Staatsbosbeheer te onderhandelen over verkoop.

Oktober 2017 liet de provincie ook eigen rekening de percelen van Staatsbosbeheer taxeren. Dat werd niet de hoofdprijs: ruim 14 hectare grasland voor 182.346 euro: 1,28 euro per vierkante meter. De gesprekken tussen provincie en Staatsbosbeheer liepen dan ook op niets uit, volgens Staatsbosbeheer. De dienst vond het bod te mager, omdat in de taxatie niet de waarde van de ondergrond was meegenomen. Als grondeigenaar behield Staatsbosbeheer daarmee een positie bij onderhandelingen over de toekomst van de twee gebieden.

Die onderhandelingen zouden nu snel kunnen beginnen. Na de overstromingen afgelopen zomer is duidelijk dat de Maas meer ruimte moet krijgen. Als locaties voor nieuwe maatregelen worden Grubbenvorst en Lottum genoemd.

Ger Koopmans zegt in een schriftelijke reactie: „De plank wordt wederom totaal misgeslagen. Noch met de inhoud van de grondtransacties noch met de natuuraspecten heb ik mij bezighouden. De zelfstandige projectorganisatie Ooijen Wanssum heeft dit inhoudelijk opgepakt. Ik ben daar verre van gebleven”. Teunesen kon vrijdag geen commentaar geven.

Een versie van dit artikel verscheen ook in [NRC Handelsblad van 1 november 2021](#)

Leeslijst Artikel delen

Mail de redactie Volgonderwerpen

Luister naar

De voorgelzen artikelen van NRC.

Volgen Voorbeeld

Lees ook deze artikelen

COCAÏNE KOORTS II

Hoe groeit een eenvoudige Rotterdammer uit tot kopstuk van de internationale cocaïnemaffia? Wat zegt dat over hem, maar vooral: wat zegt het over Nederland?

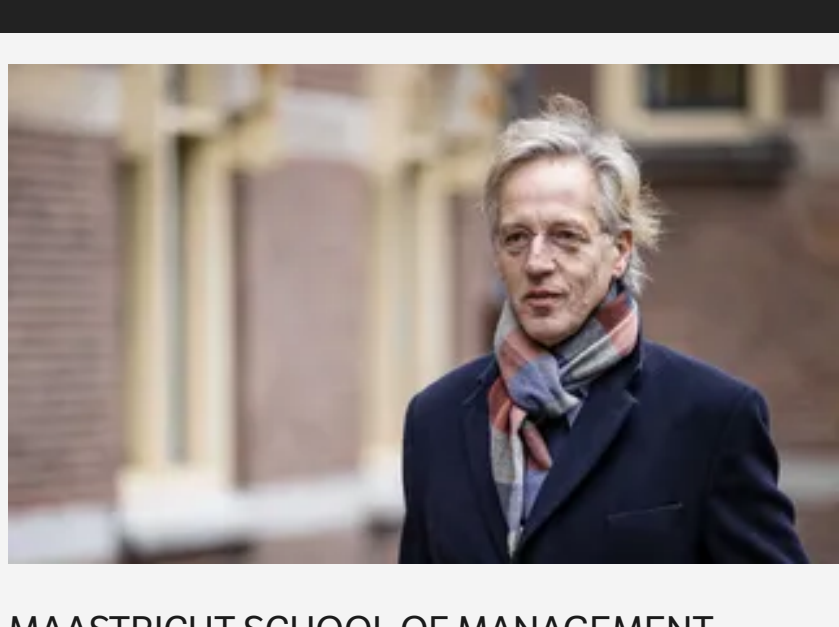
Vanaf 26 januari

LEES VERDER

nrc

DOSSIER

Integriteit Limburg

MAASTRICHT SCHOOL OF MANAGEMENT

Ministerie wil duidelijkheid van businessschool over financiering verlieslijdend tophotel

Uit een NRC-publicatie is gebleken dat MSM jaarlijks honderdduizenden euro's in de exploitatie van Aparthotel Randwyck heeft gepompt, onder meer door de huur van het pand kunstmatig laag te houden.

INTEGRITEIT

Bestuur business-school bevoordeelde eigen relaties

LIMBURG

Fouten Eijsden-Magraten bij subsidies aan landschapstichting IKL

Meer Integriteit Limburg